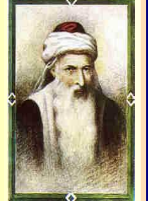

מכון "הלכות שבת החדשי" – ללימוד כל אר"ה "הלכות שבת" – במעגל החודש
שעל ידי "מפעל עולמי ללימוד שולחן ערוך הלכות שבת"
אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי אלמלי משמרין ישראל שתי שבתות כהלכתן מיד נגאלים

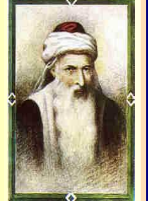
עמ"י

עש"ו

רבינו יוסף קארו זיע"א
בעל מחבר ספר "שולחן ערוך"
נפטר מעולמו שנת תרמ"א
י"ג ניסן שנת ה'ת"ק (שנת ה'ת"ק)
בית מדרשו באר"ה (שם אביו ר' אהרן ז"ל)

רבינו משה איסרליש זיע"א
בעל מחבר ספר "דמ"א"
נפטר מעולמו שנת ה'ת"ק
י"ג ניסן שנת ה'ת"ק (שנת ה'ת"ק)
בית מדרשו באר"ה (שם אביו ר' אהרן ז"ל)

אמר רחב"א אמר רבי יוחנן כל החשמו שבת נהלכתו
אפילו עובד עבודה זרה נדוד אנוש מוחלין לו
הלכות שבת החדשי
לימוד שולחן ערוך הלכות שבת
לכל החודש – שני עמודים ליום
אמר רב יהודה אמר רב אלמלי שמו ישראל
שבת ראשונה לא שלטה בהן אומה ולשון

קודם הלימוד יאמר: הנינו רוצה ללמוד. כפי שיביאני התלמוד לידי מעשה. ולידי מדות ושרות. ולידי ידועת התורה.
והבינו עושה לשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בשם יהוה ובשם אדנ"י מתנחמים יאהרונה"י
על ידי הנעלים בך חילו ורחימו ברחוקא שלים בשם כל ישראל.

3 לחודש

**המשד סימן רמו – דיני השאלה והשכרה
לאינו יהודי בשבת**

ג. אסור להשכיר או להשאל בהמתו לאינו יהודי כדי שיעשה בה מלאכה בשבת שאדם מצווה על שביתת בהמתו. הגה: אבל יכול להשכירה או להשאלה ולהתנות שיחזירנה לו קודם השבת אבל לא מהני אם מתנה עם האיני יהודי שתנוח בשבת כי אין האיני יהודי נאמן על כך (סמ"ג וסו"ת ומרדכי פרק קמא דשבת). ואם השאלה או השכירה לאינו יהודי והתנה עמו להחזירה לו קודם השבת ועיכבה בשבת יפקירנה בינו לביין עצמו קודם השבת או יאמר בהמתי קנויה לאינו יהודי כדי שינצל מאיסורא דאורייתא. הגה: ואם רוצה יכול להפקירה לפני ג' בני אדם כדין שאר הפקר ואפילו הכי אין שום אדם יכול לזכות בה דודאי אין כוונתו רק כדי להפקיע מעליו איסור שבת (טור). ודוקא בשבת אבל ביום טוב אין אדם מצווה על שביתת בהמתו ביום טוב (בית יוסף סימן ש"ה בשם שבלי הלקט):

ד. ישראל שהשכיר שוורים לאינו יהודי לחרוש בהם וחורש בהם יש מתירים אם קבל עליו האיני יהודי אחריות מיתה וגזילה וגניבה ויוקרא וזולא ויש אומרים דכיון שאין האיני יהודי יכול למכרה אם ירצה נקראת בהמת ישראל (ועיין למטה בסימן זה):

ה. אם ישראל ואינו יהודי שותפין בבהמה מותר לעשות בה האיני יהודי מלאכה בשבת על ידי שיתנה עם האיני יהודי בתחילה כשקנה אותה שיטול האיני יהודי בשבת וישראל ביום חול ואם לא התנו בתחילה אסור אף על גב שהתנו אחר כך ואם ילוח אותה לאינו יהודי בהלואה גמורה שיהא רשות בידו

להוציאה אם ירצה שלא ברשות ישראל ויוקוף הדמים על האיני יהודי ואחריות השוורים על האיני יהודי מותר ויש מתירים אפילו לא היא רשות ביד האיני יהודי להוציאם על ידי שיוקוף הדמים על האיני יהודי במלוה ויחזור האיני יהודי ויעשם אפותיקי (פירוש אפו תהא קאי כלומר לא יהא לך פרעון אלא מזה) לישראל או יהרהנס (פירוש משכון בלשון ישמעאל רהן) אצלו ובלבד שלא יאמר לו מעכשיו ויש מתירים על ידי שיזהיר ישראל את האיני יהודי שלא יעשה בה מלאכה בשבת ואם יעבור ויעשה תהיה אחריות עליו ואפילו מהאונסים ויכתוב כן בערכאותיהם דהשתא אם בא לעשות בה מלאכה בשבת אינה בהמת ישראל שהרי קנאה האיני יהודי להתחייב באונסיה. הגה: וכל צדדי היתרים אלו הלכתא ניהו ויכול לעשות איזה מהן שירצה ואפילו אם הבהמה כולה של ישראל דינו כאילו היתה בשותפות האיני יהודי רק שיפרסם שעשה דרך היתר:

סימן רמז – דין אינם יהודים המביאים כתבים בשבת, וכו' סעיפים

א. שולח אדם אגרת ביד איני יהודי ואפילו בערב שבת עם חשיכה והוא שקצץ לו דמים ובלבד שלא יאמר לו שילך בשבת ואם לא קצץ אי לא קביע בי דואר (פירוש איש ידוע שכל כתב אליו יובל והוא משלחן למי ששלוח אליו) במתא אסור לשלוח אפילו מיום ראשון ואי קביע בי דואר במתא משלחן אפילו בערב שבת והוא שיהא שהות ביום כדי שיכול להגיע לבית הסמוך לחומה. הגה: ויש מתירין אפילו לא קצץ ואפילו לא קביע בי דואר במתא אם משלחו ביום ה' או קודם לכן (טור) ויש לסמוך עליהו אם צריכים לכך:

ב. אם התנה עמו שיתן לו שכרו אף על פי שלא פירש כמה יתן לו דינו כקוצץ דסמכא דעתיה דאיני יהודי ובדידיה קא טרח אבל בסתם אף על פי שיש בדעתו שיתן לו שכר אסור דלא סמכא דעתיה ובדישראל קא טרח:

ג. אם שכרו לימים דבר קצוב בכל יום בהליכתו ובחזרתו אלא שאינו מקפיד עמו מתי ילך אם הוא בערב שבת אסור דכשיוצא בשבת נראה כאילו התנה עמו כך:

ד. אם האיני יהודי מוליך הכתב בחנם אפילו נתנה לו בערב שבת מותר שהרי האיני יהודי מאליו הוא עושה זה ואינו אלא להחזיק טובה לישראל מפני מה שקיבל ממנו והוה ליה כאילו קצץ. הגה: ויש חולקים וסבירא להו דכל שעושה בחנם אסור וטוב להחמיר אבל במקום שהאיני יהודי מתחיל עם הישראל לומר שילך לו בחנם ודאי דעתו על הטובה שיקבל ממנו ושרי (בית יוסף):

ה. אם האיני יהודי הולך מעצמו למקום אחר וישראל נותן לו אגרת מותר בכל גוונא:

ו. מי שיש לו שכר איני יהודי לשנה או יותר אסור לשלחו ערב שבת באגרת. הגה: ומיהו אם לא שכרו רק לשליחות אגרת יש מתירין כמו שנתבאר לעיל סימן רמ"ד סעיף ה':

סימן רמח – דין המפליג בספינה והחולך בשיירא בשבת, וכו' סעיפים

א. מותר להפליג בספינה אפילו בערב שבת אם הולך לדבר מצוה ופוסק עמו שישבות ואם אחר כך לא ישבות אין בכך כלום אבל לדבר הרשות אין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים

קודם השבת. הגה: אבל קודם שלשה ימים שרי אפילו בספינה שמושכים אותה על ידי בהמות ואפילו אין בגובה המים י' טפחים (מהרי"ק שורש מ"ה) ואפילו במקום שיצטרך הישראל לעשות אחר כך מלאכה בשבת להוליך הספינה (ריב"ש סימן קנ"ב). ואם הוא דרך מועט כמו מצור לצידון שאין ביניהם כי אם מהלך יום אחד מותר להפליג בערב שבת בכוקר מפני שאפשר שיגיע שם קודם השבת ומקום שנהגו שלא להפליג בערב שבת כלל אפילו דרך מועט אין מפליגין :

ג. הא דאין מפליגין בספינה פחות משלשה ימים קודם השבת הטעם משום עונג שבת שכל שלשה ימים הראשונים יש להם צער ובלכול ודוקא למפליגים בימים המלוחים אבל בנהרות אין שום צער למפליגים בהם ולפיכך מותר להפליג בהם אפילו בערב שבת והוא שלא יהא ידוע לנו שאין בעומקם עשרה טפחים אבל במקום שידוע לנו שמקרקע הספינה לקרקע הנהר פחות מעשרה טפחים אסור (לצאת חוץ לתחום) משום איסור תחומין. הגה: וכן בספינה שיצטרך הישראל לבוא לידי מלאכה בשבת אסור ליכנס בה שלשה ימים קודם השבת אפילו הם נהרות הנובעים והיא למעלה מעשרה (ריב"ש סימן קנ"ב מהרי"ק). אבל אין איסור במה שהבהמות מושכות הספינה בשפת הנהר ולא דמי להליכה בקרון שאסור (מהרי"ק):

ג. היכא דמותר להפליג מערב שבת אם נכנס בספינה בערב שבת וקנה בה שביתה אף על פי שמפלגת בשבת מותר והוא שלא יצא מהספינה מעת שקנה שביתה. הגה: ויש אומרים דאפילו יצא מן הספינה שרי דמאחר שקנה בה שביתה מערב שבת מותר אחר כך ליכנס בה בשבת ולהפליג ויש אומרים שעושי קידוש בספינה ואחר כך חוזרים לביתם ולנים שם ולמחר חוזרין לספינה ומפליגין וכן נהגו בקצת מקומות

ואין למחות (ר"ן פרק קמא דשבת וריב"ש סימן י"ז ק"א קנ"ב) ועיין לקמן סימן של"ט ות"ד :

ד. היוצאים בשיירא במדבר והכל יודעים שהם צריכים לחלל שבת כי מפני הסכנה לא יוכלו לעכב במדבר בשבת לבדם שלשה ימים קודם שבת אסורים לצאת וביום ראשון ובשני ובשלישי מותר לצאת ואם אחר כך יארע לו סכנה ויצטרך לחלל שבת מפני פקוח נפש מותר ואין כאן חילול והעולה לארץ ישראל אם נזדמנה לו שיירא אפילו בערב שבת כיון דדבר מצוה הוא יכול לפרוש ופוסק עמהם לשבות ואם אחר שיהיו במדבר לא ירצו לשבות עמו יכול ללכת עמהם חוץ לתחום מפני פקוח נפש ואם נכנס לעיר אחת בשבת מהלך את כולה ואפילו הניחוהו מחוץ לעיר ורוצה ליכנס לעיר מותר דכיון דלדבר מצוה נפק יש לו אלפים אמה לכל רוח. הגה: יש אומרים שכל מקום שאדם הולך לסחורה או לראות פני חברו חשוב הכל דבר מצוה ואינו חשוב דבר הרשות רק כשהולך לטייל ועל כן נהגו בקצת מקומות להקל בענין הפלגת הספינות והליכת שיירא תוך שלשה ימים כי חושבים הכל לדבר מצוה ואין למחות בידן הואיל ויש להם על מי שיסמוכו :

סימן רמט - דינים השייכים לערב שבת, ובו ד' סעיפים

א. אין הולכין בערב שבת יותר מג' פרסאות כדי שיגיע לביתו בעוד היום גדול ויוכל להכין צרכי סעודה לשבת בין שהולך לבית אחרים בין שהולך לביתו והני מילי כשהוא בישוב במקום שיוכל להכין צרכי שבת אבל אם במקום שהוא שם אי אפשר לו להכין צרכי שבת או שאינו מקום יישוב בטוח מותר לילך אפילו כמה פרסאות ואם שלח להודיעם שהוא הולך שם לשבת מותר לילך כמה פרסאות בכל גוונא :

ב. אסור לקבוע בערב שבת סעודה ומשתה שאינו רגיל בימי החול ואפילו היא סעודת אירוסין מפני כבוד השבת שיכנס לשבת כשהוא תאב לאכול וכל היום בכלל האיסור. הגה: וסעודה זמנה ערב שבת כגון ברית מילה או פדיון הבן מותר כן נראה לי, וכן המנהג פשוט. ולאכול ולשתות בלי קביעת סעודה אפילו סעודה שרגיל בה בחול כל היום מותר להתחיל מן הדין אבל מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהג בה בחול מט' שעות ולמעלה :

ג. דרך אנשי מעשה להתענות בכל ערב שבת :

ד. אם קבל עליו להתענות בערב שבת צריך להתענות עד צאת הכוכבים אם לא שפירש בשעת קבלת התענית עד שישלימו הצבור תפילתן. הגה: ויש אומרים דלא ישלים אלא מיד שיוצאים מבית הכנסת יאכל (טור ומרדכי סוף פרק בכל מערבין בשם הר"מ והגהות מיימוני פרק א' מהלכות תענית). לכן בתענית יחיד לא ישלים וטוב לפרש כן בשעת קבלת התענית ובתענית צבור ישלים והכי נהוג (מהרי"ל). ואם הוא תענית חלום צריך להתענות עד צאת הכוכבים :

סימן רנ - הכנת הסעודות לשבת, ובו ב' סעיפים

א. ישכים בבוקר ביום ששי להכין צרכי שבת ואפילו יש לו כמה עבדים לשמשו ישתדל להכין בעצמו שום דבר לצרכי שבת כדי לכבדו כי רב חסדא היה מחתך הירק דק דק ורבה ורב יוסף היו מבקעין עצים ורב זירא היה מדליק האש ורב נחמן היה מתקן הבית ומכניס כלים הצריכים לשבת ומפנה כלי החול ומהם ילמד כל אדם ולא יאמר לא אפגום אפגום כבודי כי זה הוא כבודו שמכבד השבת. הגה: ויש להשיחז הסכין בערב שבת כי זהו מכבוד השבת שמכין עצמו לאכילה (כל בו ובית יוסף בשם ספר חיי עולם):

ב. ירבה בכשר ויין ומגדנות כפי יכלתו :

ואליכם אישים אקרא, וכו' לחולקכון שעוסקים בתורה בתמידות מחיל אל חיל ילכו, אבל כל למודכם גמ' משניות מדרש של"ה, ואין אחד נותן ללב ללמוד או"ח על בוריו לדעת הלכות תפילין, ציצית, תפלה, ברכות, נט"י, ובהמ"ז, הלכות שבת והלכות יו"ט על בורים, אשרי איש שימלט ולא ישגה בהן, כי בהן הלכות רבות והידיעה להמונים מעוטה, ובפרט דיני מוקצה, מלאכת שבת וי"ט וחזה"מ, ברכות הנהנין וכדומה. (יערות דבש - חלק ראשון - דרוש ב')

הנה מוכבא פאן ספר שולחן ערוך הלכות שבת מחולק לכל החדש. שני עמודים ליום. כף יגמור כל הלכות שבת מדי חודש בחדשו. וזקנה שימחלו לו כל עונותיו. נא לפרסם בכתבי גמיות ובכתבי מדרישות, ובשמחות. וזקנה סתברים וידידים. לזכות את הרבים להיות בן עולם הבא על ידי לימוד הלכה בכל יום. שהוא תורה לשמה! וכל המזכה את הרבים ב' לחודש - עמוד ב' זוכה לפנים צדיקים!

